

บทที่ 11

ตัวอย่างและแบบฝึกหัดการอธิบายบทร้อยกรอง

เวลานี้ นักศึกษาได้เรียนรู้ว่าจะหาความหมายในโคลงบทหนึ่ง ๆ ได้อย่างไร ตลอดจนวิธีการและอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่กวีใช้ ความรู้ดังกล่าวเพียงพอที่จะช่วยให้นักศึกษาซาบซึ้งวรรณกรรมได้ เมื่อใดก็ตามที่นักศึกษาต้องการแสดงออกว่า ตนเองมีความเข้าใจ เข้าถึงความหมาย ความคิดความรู้สึกของผู้ประพันธ์ นักศึกษาควรเขียนออกมาในรูปร้อยแก้วติดต่อกันไป และควรแบ่งใจความออกเป็นหลาย ๆ ย่อหน้า เพียงจดจำไว้ว่าการที่นักศึกษาสามารถบอกได้ว่า กวีใช้อุปกรณ์ชนิดใดบ้างย่อมไม่เพียงพอ ในแต่ละกรณี จะต้องบอกได้ด้วยว่าอุปกรณ์เฉพาะที่กวีใช้นั้น เหมาะสมกับเรื่องราวหรือเนื้อหาของโคลงอย่างไร จงอย่าวิพากษ์วิจารณ์โดยมิได้มีการยกข้อความเนื้อหาในโคลงมาอ้างอิง เป็นข้อพิสูจน์ให้เห็นจริงแล้ว อนึ่ง นักศึกษาไม่จำเป็นต้องบอกว่าโคลงบทนั้น ๆ ใช้อุปกรณ์ไม่ครบทุกชนิด เรื่องนี้เป็นงานของนักศึกษาเองที่จะหาให้พบแน่นอนลงไปว่า ในโคลงนั้นมีการใช้อุปกรณ์อะไรบ้าง

สาระของสามบทแรกอาจสรุปได้ดังต่อไปนี้ เพื่อให้นักศึกษาเห็นได้ชัดยิ่งขึ้นว่าจะต้องทำอะไบบ้างในการแสดงออกซึ่งความเข้าใจ

1. การอ่าน อ่านอย่างระมัดระวัง มองหาความหมายง่าย ๆ
2. ความหมาย ความหมายรวบยอด
 รายละเอียดที่สำคัญ อย่าถอดความ
 เจตนาของผู้เขียน
3. วรรณูปกรณ์
 (ก) ด้านโครงสร้าง การเปรียบเทียบ (Contrast)
 การวาดภาพให้เห็น (Illustration)
 การซ้ำข้อความ (Repetition)

- (ข) ด้านความหมาย การอุปมาโดยใช้คำเปรียบเทียบตรง (Simile)
 การอุปมาเป็นนัย (Metaphor)
 การเทียบวัตถุให้เป็นบุคคล (Personification)
- (ค) ด้านเสียง สัมผัสพยัญชนะ (Alliteration)
 คำเลียนเสียงธรรมชาติ (Onomatopoeia)
 สัมผัสสระ (Rhyme)
 สำเนียงคล้องจอง (Assonance)
 จังหวะ (Rhythm)

ก่อนที่นักศึกษาจะเริ่มลงมือเขียน เพื่อแสดงออกว่านักศึกษาชอบซึ่งเข้าถึงบทหรือทรง
 ชนิด ลองพยายามคิดและตัดสินใจให้ได้เสียก่อนว่า โคลงบทที่กำลังอ่านนั้นเป็นโคลงชนิดใด
 การทำดังนี้จะช่วยให้นักศึกษามองเห็นเจตนาของผู้แต่งได้ง่ายเข้า ชนิดของโคลงเท่าที่นักศึกษา
 ได้เรียนมาแล้วในบทแรก ๆ ก็คือ descriptive, reflective, narrative, the lyric และ the
 sonnet.

ต่อไปนี้ จงอ่านและศึกษาวิธีที่แสดงว่า ผู้อ่านโคลง *Cargoes* มีความซาบซึ้งเข้าใจ
 โคลงนี้ (appreciation) เป็นแบบอย่างที่นักศึกษาควรถือปฏิบัติตาม

Cargoes

ในโคลงบทนี้ Maselfield พรรณนาถึงสินค้าต่าง ๆ ชนิด ซึ่งบรรทุกมาในเรือตามยุค
 สมัยที่ต่างกันไปสามยุค

กวีเริ่มต้นเรื่องด้วยการพรรณนาเรือสองลำแรกในอดีต เป็นเรือใหญ่และสวยงามที่สุด
 เรือสองลำแรกคือเรือโบราณมีฝีพาย 5 แถว (Quinquireme) และเรือสินค้าสเปนที่สง่างาม
 (a stately Spanish galleon) กวีวาดภาพให้เราเห็นเรือทั้งสองลำท่ามกลางแสงแดดเจิดจ้า กำลัง
 บรรทุกสินค้าซึ่งแม้ต่างชนิดกันแต่ก็เป็นสินค้าประเภทหายากและมีค่าด้วยกัน เรือโบราณ
 บรรทุกงาช้าง สัตว์แปลก ๆ และไม่มีค่า เรือสเปนบรรทุกเพชรนิลจินดา เรือที่กวีบรรยาย
 ในตอนสุดท้ายของโคลงมีลักษณะต่างออกไปเป็นเรือในยุคปัจจุบัน มีขนาดเล็ก (เรือเลียบฝั่ง)
 และสกปรก กำลังเดินทางระยะสั้นข้ามช่องแคบอังกฤษในฤดูกาลที่อากาศแสนลวร้าย บรรทุก
 สินค้าราคาถูกแต่มีประโยชน์ เช่น ถ่านหิน เหล็ก และฟืน

กวีมิได้มุ่งหมายเพียงแต่จะพรรณนาสินค้านานาชนิดให้เราฟัง แต่ต้องการให้เราคิดด้วย
 ว่าปัจจุบันแตกต่างกับอดีตอย่างไร ในอดีต สินค้าที่มีราคามักจะเป็นสินค้าประเภทสวยงาม
 หายากและค่อนข้างจะเปราะประโยชน์ ปัจจุบัน สินค้ารูปร่างน่าเกลียด เป็นสินค้าพื้น ๆ

แต่มีประโยชน์ โดยวิธีพรรณนาความแตกต่างของเรือสามลำ เราสามารถมองเห็นได้ว่ากวีบอกเราเป็นนัยว่า ปัจจุบันกาลมีความสวยงามน้อยกว่าอดีต

การบอกความหมายเป็นนัยดังกล่าวนี้ กวีใช้วิธีการเปรียบเทียบ (contrast) ผู้ประพันธ์มิได้วิจารณ์เกี่ยวกับยุคสมัยต่าง ๆ ที่เขียนอยู่แต่อย่างใด เพียงแต่แสดงภาพที่แตกต่างกันสามภาพให้เราเห็น สองภาพแรกคล้ายคลึงกันและตรงกันข้ามกับภาพสุดท้ายอย่างเห็นได้ชัด เรือในอดีตกาลเป็นเรือที่สวยงามที่สุดในบรรดาเรือยุคนั้น เรือทั้งสองลำแล่นไปบนพื้นน้ำที่สะท้อนแสงอาทิตย์ บรรทุกสินค้ามีค่า ลำแรกผ่านแถบ Palestine ที่แสงอาทิตย์ส่องเจิดจ้า ลำที่สองผ่านเขตร้อนเลียบบฝั่งที่มีต้นปาล์มขึ้นเขียวชอุ่ม เรือลำสุดท้ายคือเรือเดินริมฝั่งของอังกฤษ มีลักษณะแตกต่างไปจากเรือสองลำแรก เรือลำหลังนี้ทั้งเล็กและสกปรก กำลังแล่นข้ามช่องแคบในฤดูหนาวอากาศขมุกขมัว

การเปรียบเทียบให้เห็นความแตกต่างได้อย่างมีชีวิตจิตใจนี้ กวีทำได้โดยการเลือกพ้องคำที่ใช้ ในสองตอนแรกของโคลง กวีย้าให้เห็นอาการเคลื่อนไหวที่สง่างามของเรือทั้งสอง โดยใช้คำว่า 'rowing' และ 'dipping' การเล่นสัมผัสพยางค์ชนะในคำว่า 'Sandalwood cedarwood' และการเลือกใช้คำแปลก ๆ เช่น 'amethysts, topazes' และ 'moidores' ล้วนช่วยทำให้เราเห็นความวิจิตรพิสดารของสินค้าเหล่านี้ ในตอนสุดท้ายของโคลง มีการเล่นสัมผัสพยางค์ชนะอีกครั้ง แต่ในคราวนี้เพื่อผลที่แตกต่างกันไปกับคราวแรก การซ้ำเสียงอ่อน 's' และเสียง 'k' ที่ฟังดูแข็ง ในคำว่า 'coaster' และ salt-caked smoke stack ป่งชี้ว่า เรือลำหลังนี้เคลื่อนไหวอย่างรุ่มง่ามบนพื้นผิวน้ำ จุดที่สำคัญนี้ว่าไว้ชัดเจนโดยการอุปมาเป็นนัย (metaphor) ในบรรทัดต่อไป คือ butting through the Channel in the mad March days' สินค้ารูปร่างไม่น่าดูที่เรือลำนี้บรรทุกมากก็มีชื่อไม่น่าฟัง เช่น coal, roadrail, pig-lead และ tin toys การเลือกใช้คำพวกนี้ก็เท่ากับกวีวิจารณ์ยุคสมัยของเราทางอ้อม บรรดาวัตถุราคาถูก ผลิตได้ทีละมาก ๆ เหล่านี้ที่เราเห็นว่ามีค่าเพราะเป็นสิ่งมีประโยชน์ แต่ในเวลาเดียวกันเราต้องสละความสวยงามทั้งหลายเพื่อให้ได้มันมา

การเล่นสัมผัสสระเพียงในวงจำกัด (แต่ละตอนมีสองแห่ง) ช่วยกันไม่ให้การพรรณนาของกวีฟังน่าเบื่อ แต่ละส่วนในโคลงมีดุลยภาพที่สวยงามและเป็นไปในแบบแผนเดียวกัน แต่ละตอนจะถึงจุดสำคัญ (climax) ในบรรทัดสุดท้าย เป็นต้นว่า

'Sandalwood, cedarwood.....'

'Topazes, and cinnamon.....'

'Firewood, ironware.....'

การเน้นหรือย้ำบรรทัดสุดท้าย (emphasis) โดยเฉพาะทำให้เห็นการเปรียบเทียบ (contrast) ที่กวีมุ่งหมายอยู่ นั่นคือความแตกต่างอย่างมากมากระหว่างอดีตกับปัจจุบัน

แบบฝึกหัดทบทวน

จงอ่านโคลงแต่ละบทต่อไปนี้ และตอบคำถามทุกข้อท้ายบท เพื่อทดสอบความเข้าใจ
ของนักศึกษาเอง

(1) Fog

The fog comes
on little cat feet.
It sits looking
over harbour and city
on silent haunches
and then moves on.

CARL SANDBURG

อธิบายศัพท์

haunches

ขาหลัง

คำถาม

1. โคลงข้างต้นนี้จัดเป็นคำประพันธ์ชนิดใด? (descriptive, lyric, sonnet, reflective etc.)
เพราะเหตุใด?
2. โคลงบทนี้แสดงออกซึ่งลักษณะใดบ้างของวรรณคดีอเมริกันในคริสต์ศตวรรษที่ 20? (แบบ
แผนการแต่ง, เนื้อเรื่อง ฯลฯ)
3. แม้ว่าโคลงบทนี้จะสั้นแต่ก็ให้ภาพที่สมบูรณ์ ท่านเห็นด้วยหรือไม่? จงแสดงความเห็น
4. เมื่ออ่านโคลงนี้แล้วท่านเกิดความรู้สึกอะไรบ้าง?
5. โคลงบทนี้ทำให้ท่านเกิดความคิด ปฏิกริยา ความสงสัยใคร่รู้อะไรบ้าง ลองแจกแจง
มาให้ฟัง
6. เหตุใดกวีจึงเลือกใช้คำว่า 'little cat feet'?
7. กวีอยู่ในอารมณ์อะไร
8. โคลงบทนี้มีบรรยากาศเป็นอย่างไร? (หดหู่ ตึงเครียด อ่อนหวาน นิมนวล อ่อนโยน)
9. โคลงบทนี้เตือนให้ท่านระลึกถึงภาพความหลังที่คล้ายคลึงกันอะไรบ้าง?

(2) To Celia

Drink to me only with thine eyes,
And I will pledge with mine;
Or leave a kiss within the cup

And I'll not ask for wine.
 The thirst that from the soul doth rise 5
 Doth ask a drink divine;
 But might I of Jove's nectar sip
 I would not change for thine.
 I sent thee late a rosy wreath,
 Not so much hon'ring thee 10
 As giving it a hope that there
 It could not withered be.
 But thou thereon didst only breathe,
 And send'st it back to me;
 Since when it grows and smells, I swear, 15
 Not of itself, but thee.

BEN JONSON

อธิบายศัพท์

pledge	ดื่มแสดงความเป็นมิตร
Jove	ประมุขของเทพยเจ้าในสวรรค์ตามลัทธิโรมัน เทพยู庇เตอร์
nectar	น้ำทิพย์
sip	จิบ

คำถาม

- โคลงสั้น ๆ พรรณนาความนึกคิดและความรู้สึกส่วนตัวของผู้แต่งโคลงข้างต้นนี้เรียกว่าอะไร?
- กวีกล่าวถ้อยคำข้างต้นนี้กับผู้ใด?
- สิ่งใดบ้างที่กวีเอ่ยขอจากเธอผู้นั้น?
- เหตุใดกวีจึงไม่ยอมแลกเหล้าองุ่นแก้วนั้นกับน้ำทิพย์?
- "I would not change for thine" อธิบายคำที่ขีดเส้นใต้ให้เข้าใจ
- จงแสดง rhyme scheme ของโคลงบทนี้

(3) In Dispraise of Poetry

When the King of Siam disliked a courtier,
 He gave him a beautiful white elephant.
 The miracle beast deserved such ritual
 That to care for him properly meant ruin.
 To care for him improperly was worse.

คำถาม

1. ชื่อของโคลงบอกนัยให้เราทราบว่ากวีมีเจตนาอะไร?
2. ผู้ประพันธ์ใช้ symbols อะไรบ้าง? และ symbols เหล่านั้น หมายถึงอะไร?
3. เหตุใดกวีจึงตีเทียบ 'Poetry'?
4. ท่านเห็นด้วยกับกวีหรือไม่ อภิปรายโดยยกตัวอย่างผู้มีพรสวรรค์ทางศิลปะสาขาอื่นนอกจาก กวี เช่น ballerina, singer, painter etc.

(4) There's Been a Death

There's been a death in the opposite house
As lately as today.

I know it by the numb look
Such houses have alway.

The neighbours rustle in and out, 5
The doctor drives away.

A window opens like a pod,
Abrupt, mechanically;

Somebody flings a mattress out, —
The children hurry by; 10

They wonder if It died on that, —
I used to when a boy.

The minister goes stiffly in
As if the house were his,
And he owned all the mourners now, 15
And little boys besides;

And then the milliner, and the man
Of the appalling trade,
To take the measure of the house.
There'll be that dark parade 20

Of tassels and of coaches soon;
It's easy as a sign, —

The intuition of the news
In just a country town.

EMILY DICKINSON

อธิบายศัพท์

pod

ฝัก

milliner

ช่างทำหมวกผู้หญิง

appalling	น่าขนหัวลุก
tassels	พู่ พู่ห้อย
intuition	สัญชาตญาณ

คำถาม

1. จงให้ความหมายรวบยอดของโคลงนี้ด้วยข้อความเพียง 1 - 2 ประโยค
2. กวีมีความมุ่งหมายอะไร?
3. "I used to when a boy" (บรรทัดที่ 12) ผู้ประพันธ์เคยทำอะไร? เมื่อใด?
4. จงหาตัวอย่างของ illustration ในโคลงนี้มาสักหนึ่งแห่ง บอกด้วยว่ากวีใช้อุปกรณ์นี้เพื่อแสดงความคิดอะไร?
5. เหตุใดจึงกล่าวว่กวีพิถีพิถันเลือกใช้คำต่อไปนี้ : rustle (บรรทัดที่ 5); It (บรรทัดที่ 11); stiffly (บรรทัดที่ 13)?
6. จงบอกชนิดของอุปกรณ์ที่พบในคำและวลีต่อไปนี้ อธิบายด้วยว่าอุปกรณ์เหล่านี้ให้ผลอะไร? numb look (บรรทัดที่ 3); like a pod (บรรทัดที่ 7); As if the house were his/and he owned all the mourners now* (บรรทัดที่ 14, 15); to take the measure of the house (บรรทัดที่ 19)

(5) Stopping by Woods on a Snowy Evening

Whose woods these are I think I know.
His house is in the village though;
He will not see me stopping here
To watch his woods fill up with snow.

My little horse must think it queer
To stop without a farmhouse near
Between the woods and frozen lake
The darkest evening of the year.

He gives his harness bells a shake
To ask if there is some mistake.
The only other sound's the sweep
Of easy wind and downy flake.

The woods are lovely, dark and deep,
But I have promises to keep,
And miles to go before I sleep,
And miles to go before I sleep,

5

10

15

ROBERT FROST

คำถาม

1. จงพรรณนาฉากที่ปรากฏในโคลงบทนี้ (ฤดูกาล ภูมิภาค เวลา เส้นทาง)
2. จงวาดภาพตัวละครที่กล่าวถึงในท้องเรื่อง (รวมทั้งม้าและเจ้าของป่า) และอภิปรายถึง probable motivation ของตัวละครแต่ละตัว
3. หนทางที่ผู้ประพันธ์ถ่ายทอดเรื่องราวผ่านมาสู่ผู้อ่านเป็นแบบใด? (point of view of narration).
4. ลองจินตนาการลำดับเรื่องของโคลงบทนี้ (plot) ตั้งแต่เหตุการณ์ที่เกิดก่อนหน้านี้จนถึงตอนท้ายสุดของเรื่อง
5. ผู้เล่าเป็นหมอที่กำลังเดินทางไปเยี่ยมไข้หรือ? เหตุใดท่านจึงคิดเช่นนั้น? หรือเหตุใดท่านจึงว่าไม่ใช่?
6. ท่านคิดว่าผู้เล่าตัดสินใจทำตามความตั้งใจเดิมหรือหลงไหลไปกับบรรยากาศรอบข้าง? เหตุใดท่านจึงคิดเช่นนั้น?
7. Tone ของผู้ประพันธ์เป็นอย่างไร?
8. โคลงบทนี้มี theme ว่าอะไร?
9. บรรยากาศในเรื่องเป็นอย่างไร?

(6)

I wandered lonely as a cloud
That floats on high o'er vales and hills,
When all at once I saw a crowd,
A host of golden daffodils;
Beside the lake, beneath the trees,
Fluttering and dancing in the breeze.

5

Continuous as the stars that shine
And twinkle on the milky way,
They stretched in never-ending line
Along the margin of a bay:
Ten thousand saw I at a glance
Tossing their heads in sprightly dance.

10

The waves beside them danced; but they
Out-did the sparkling waves in glee:
A poet could not but be gay,
In such a jocund company:
I gazed – and gazed – but little thought
What wealth the show to me had brought:

15

For oft, when on my couch I lie
 In vacant or in pensive mood,
 They flash upon that inward eye
 Which is the bliss of solitude;
 And then my heart with pleasure fills,
 And dances with the daffodils.

20

WILLIAM WORDSWORTH

อธิบายศัพท์

o'er	คำเต็มว่า over เหนือ อยู่เหนือ
vales	หุบเขา
host	เป็นจำนวนมาก
the milky way	กลุ่มดาวสุกใสบนท้องฟ้า (ทางช้างเผือก)
sprightly	มีชีวิตชีวา
out-did...in glee	ว่าเร็วยิ่งกว่า
jocund	รื่นเริง สดชื่นแจ่มใส
oft	คำเต็มว่า often บ่อยครั้ง
vacant	จิตว่าง ไม่คิดอะไร
pensive	อยู่ในภวังค์

คำถาม

1. จงให้ความหมายรวบยอดและเจตนาของผู้เขียน
2. จงหาตัวอย่างของ illustration มา และบอกด้วยว่าการที่กวีเลือกใช้อุปการณณ์นี้ให้ผลอะไรบ้าง?
3. จงบอกชนิดของอุปการณณ์ที่พบในวลีต่อไปนี้ อภิปรายผลที่เกิดขึ้นด้วย : lonely as a cloud (บรรทัดที่ 1) continuous as the stars that shine (บรรทัดที่ 7)
4. คำที่พิมพ์ด้วยตัวหนาในนั้นหมายถึงอะไรตามท้องเรื่อง อธิบายให้เข้าใจ
 In such a **jocund** company (บรรทัดที่ 16)
 What **wealth** the show to me had brought (บรรทัดที่ 18)
 They flash upon that **inward** eye (บรรทัดที่ 21)
5. กวีอยู่ในอารมณ์อะไร?
6. ประสบการณ์รับช่วงที่ผู้ประพันธ์ถ่ายทอดมาถึงท่านได้แก่อะไร?
7. โคลงบทนี้อาจใช้เป็นข้ออ้างได้ว่า วรรณกรรมอังกฤษให้อะไรแก่ท่านได้บ้าง?
8. โคลงบทนี้มี rhyme scheme และ stanza ชนิดใด?

(7)

Does the road wind uphill all the way?

Yes, to the very end.

Will the day's journey take the whole long day?

From morn to night, my friend.

But is there for the night a resting-place?

5

A roof for when the slow dark hours begin.

May not the darkness hide it from my face?

You can not miss that inn.

Shall I meet other wayfarers at night?

Those who have gone before.

10

Then must I knock, or call when just in sight?

They will not keep you waiting at the door.

Shall I find comfort, travel-sore and weak?

Of labour you shall find the sum.

Will there be beds for me and all who seek?

15

Yea, beds for all who come.

CHRISTINA ROSSETTI

อธิบายศัพท์

Wayfarers

ผู้เดินทาง

คำถาม

1. จงหาความหมายรวบยอดของโคลงบทนี้
2. Symbols ที่พบในโคลงมีอะไรบ้าง และหมายถึงอะไร?
3. โคลงข้างต้นนี้เป็นโคลงประเภทใด? (narrative, reflective, descriptive) เพราะเหตุใด?
4. จงอภิปรายเกี่ยวกับ rhythm และ rhyme scheme ของโคลงบทนี้
5. ใจความสำคัญของโคลงบทนี้ (theme) มีว่าอย่างไร?
6. ท่านพอจะชี้ให้เห็นคุณค่าที่ได้จากการศึกษาวรรณคดีอังกฤษในแง่ให้ข้อคิดที่ละเอียดลออ ลึกซึ้งจากการอ่านโคลงบทนี้ได้หรือไม่?

(8)

O what is that sound which so thrills the ear

Down in the valley drumming, drumming?

Only the scarlet soldiers, dear,

The soldiers coming.

O what is that light I see flashing so clear

5

Over the distance brightly, brightly?

Only the sun on their weapons, dear,

As they step lightly.

O what are they doing with all that gear;
 What are they doing this morning, this morning? 10
 Only the usual manoeuvres, dear,
 Or perhaps a warning.

O why have they left the road down there;
 Why are they suddenly wheeling, wheeling?
 Perhaps a change in the orders, dear; 15
 Why are you kneeling?

O haven't they stopped for the doctor's care;
 Haven't they ruined their horses, their horses?
 Why, there are none of them wounded, dear,
 None of these forces. 20

O is it the parson they want with white hair;
 Is it the parson, is it, is it?
 No, they are passing his gateway, dear,
 Without a visit.

O it must be the farmer who lives so near;
 It must be the farmer so cunning, so cunning? 25
 They have passed the farm already, dear,
 And now they are running.

O where are you going? stay with me here!
 Were the vows you swore me deceiving, deceiving? 30
 No, I promised to love you dear,
 But I must be leaving.

O it's broken the lock and splintered the door,
 O it's the gate where they're turning, turning;
 Their feet are heavy on the floor
 And their eyes are burning.

W.H. AUDEN

อธิบายศัพท์

gear	เครื่องมือ
manoeuvres	การฝึกทหาร
wheeling	แปรแถว ตั้งแถว

คำถาม

1. จงพรรณนาฉากที่ปรากฏในโคลงบทนี้
 2. จงวาดภาพตัวละครในท้องเรื่อง และกล่าวถึง motivation ของตัวละครแต่ละตัว
 3. Point of view of narration เป็นแบบใด?
 4. บรรยายกาศตามท้องเรื่องเป็นอย่างไร?
 5. เหตุใดตัวละครในเรื่องจึงเปลี่ยนท่าที (attitude) ที่เคยมี?
 6. จงบอกความหมายรวบยอดของโคลงบทนี้
 7. เจตนาของผู้ประพันธ์มีว่าอย่างไร?
 8. ท่านคิดว่าวิธีเล่าเรื่องในโคลงบทนี้ทำได้ดีหรือไม่? จงแสดงความคิดเห็น
 9. จงยกตัวอย่างการใช้ repetition มาสัก 2-3 แห่ง บอกด้วยว่าอุปกรณ์ดังกล่าวมีบทบาทในการเล่าเรื่องอย่างไร?
 10. จงชี้ให้เห็น contrast ที่ปรากฏ กวีใช้อุปกรณ์นี้เพื่อถ่ายทอดความคิดอะไร?
-